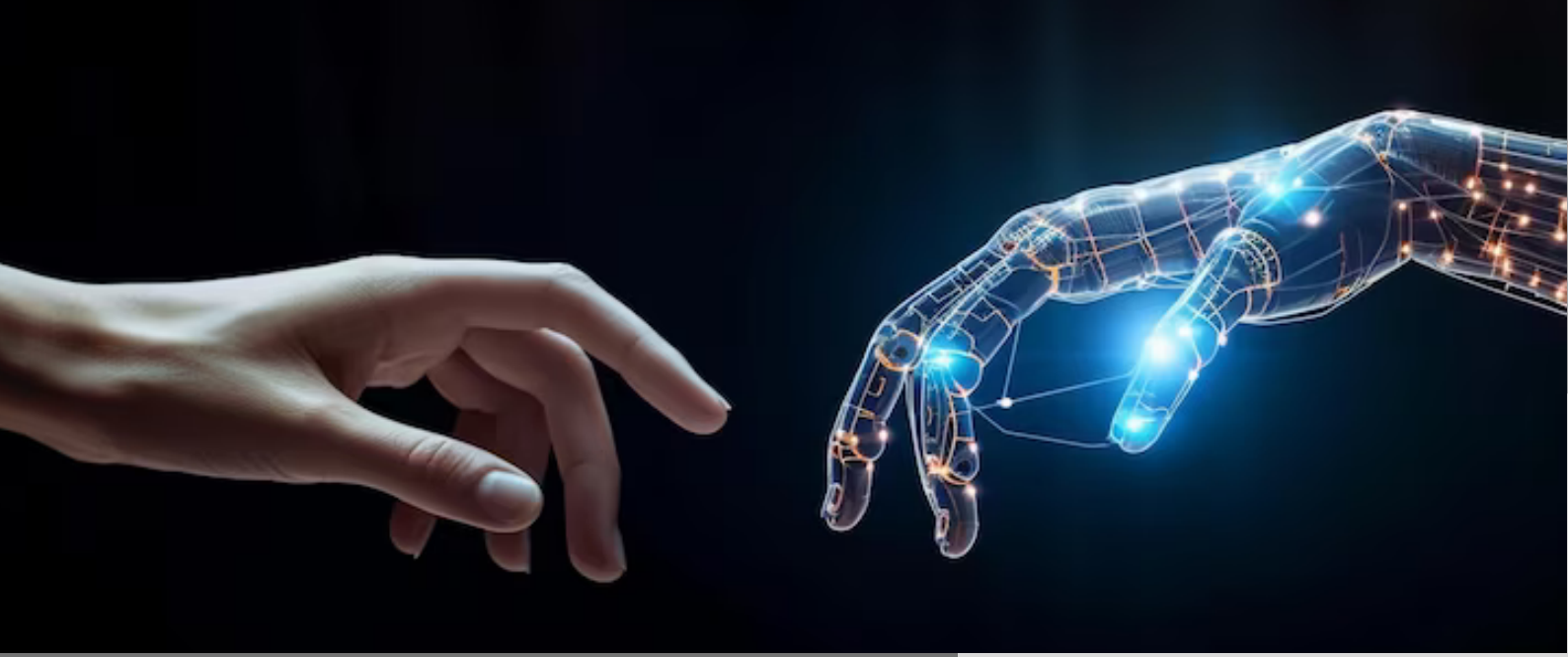




BİLİŞİM HUKUKU KOMİSYONU BÜLTENİ



BU SAYIMIZDA

- 1 | SEÇİM VE YAPAY ZEKA İLİŞKİSİ ÜZERİNE
AV. OĞUZHAN SEYMEN
- 4 | TEKNOLOJİDE “NEURALINK” DEVRİ
AV. EDANUR AKINCI KARAŞ
- 6 | SEMI-FUNGIBLE TOKEN NEDİR?
AV. İREM NALBANT
- 8 | İNSAN KAYNAKLARINDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM: HUKUKİ BOYUTLARI
AV. HİLAL KARAKAŞ EKER
- 12 | GAYRİMENKUL VE MENKUL KIYMET FONLARININ DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ
AV. ELİF ŞUARA GÜNGÖR
- 14 | IP(İNTERNET PROTOKOL) ADRESLERİNİN CEZAYARGILAMASINDAKİ
DELİL DEĞERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
AV. RAMAZAN ALTINIŞIK

BÜLTENİMİZDE



Teknoloji, bizlerin takip edemeyeceği hızda gelişmekte ve hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. Her gün gelişen teknolojiye ayak uydurmak biz hukukçular için zorunlu hale gelmiştir. Yapay zeka, blockchain, fintech, NFT, fikri ve sınai mülkiyet, internet, e-ticaret, kişisel verilerin korunması gibi kavramların insan hakları, ceza hukuku, sözleşmeler hukuku gibi hukukun temel alanlarında incelemek ve bunlar hakkında bilgi sahibi olmak biz hukukçuların bakış açısını geleceğe yönlendirecektir.

Aynı zamanda bu kazanımlar ile hukukçular, bilişim dünyasında yoğun zaman geçiren milyarlarca insanın işlem güvenliğini sağlamak ve dijital anlamda da geleceğe temiz bir dünya bırakmak görevi de üstlenmektedir .

Bu düşünceler ile bizler de bilişim ve hukukun kesiştiği alanlardaki gelişmeleri takip ederek siz değerli okuyucularımıza aktarabilmek, *yeni çıkan yasal düzenlemeleri sizlerle buluşturabilmek adına Bursa Barosu Bilişim Hukuku Komisyonu olarak sizlere her ay bülten hazırlıyoruz.

Bilişim hukuku alanında meslektaşlarımızın sizler için hazırladığı makaleleri, haberleri, dizi, film ve kitap önerilerini ve daha birçok içeriği her ay bültenimizden takip edebilirsiniz.

Bültenimizin siz okuyucularımız için bilgi verici olmasını ve okurken keyifli zaman geçirmenizi temenni ediyoruz.

Saygılarımızla.

SEÇİM VE YAPAY ZEKA İLİŞKİSİ ÜZERİNE

AV. OĞUZHAN SEYMEN

Yapay zekanın(YZ), büyük verilere ve algoritmalara önemli etkisi vardır:

YZ'nın bilinen analitik yetenekleri; seçmenlerin tercihlerini tahmin edebilmeye ve etkili propaganda stratejileri geliştirmeye elverişlidir.

Analitik yeteneklerdeki ilgili elverişlilik; tahmin edilebileceği üzere tıpkı alışveriş sitelerinden ürün arayan tüketicinin önüne aynı ürünlerle ilgili reklamlar çıkmasına, sosyal medyada takip edilen içeriklere yakın konulara denk gelmesine benzemektedir.



Yani YZ sistemleri gerek seçim kampanyalarını planlamakta gerekse seçmen davranışlarını analiz etmekte veri analitiği teknikleri sayesinde büyük rol oynuyor.

Etik ve mahremiyet kaygıları YZ'da elbette giderilmelidir:

Örneğin geçtiğimiz seçim olan Mayıs 2023 genel seçimlerinde,

seçmen eğilimlerinin anketler bakımından tahmini, emsal bir çalışma teşkil etmektedir. Bu çalışmalarda seçmenler, etik kuralların ve mahremiyetin gözetilmediğini iddia edebilirler. Mutlaka bu iddialarını da sadece siyasi partiler nezdinde değil, tüm meslek odaları gibi baskı gruplarıyla birlikte, demokratik sistemlerin gereği olan düzenleyici tedbirlerin alınmasını, başvuru ve dava yollarıyla talep etmelidirler.

YZ'nın seçmen eğilimine etkisine olan örnekleri çoğaltmak mümkündür:

Mesela sosyal medya platformlarında yapılan duygusal analizler, akım analizleri ve hatta röportajlardan çıkarılabilecek analizler; seçim kampanyalarının ne kadar etkin olduğunu ve adayların mesajlarının dinlenip dinlenmediğini ortaya koyabilecektir.

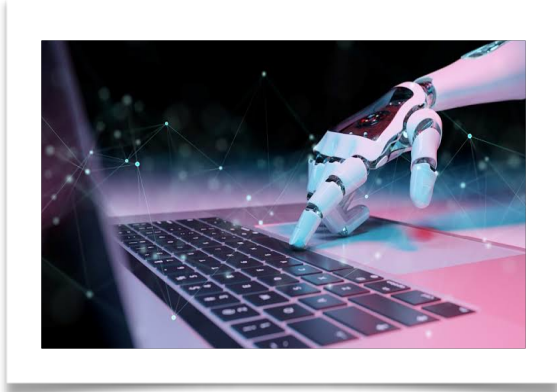
YZ üzerinden yapılabilecek propaganda yöntemleri (fiziken Sovyetler Birliği'nde, Almanya'da ve İtalya'da rastlandığı üzere) zamanlama, sürdürülebilirlik, tekrarlama, yoğunlaşma,

sadeleştirme, kitlede sinerji yaratma ve kalıp simgelerin YZ üzerinden kullanılması şeklinde örneklenebilir.

Mücbir sebepler halinde, seçimlerin ertelenmesinden farklı olarak kolaylaştırıcı, demokratik ve adil yöntemler ortaya çıkarabilecektir:

Tıpkı Amerika Birleşik Devletleri seçimlerinde covid-19 salgını sonucu yaşanan siyasi olaylar gibi, birtakım mücbir sebep kaynaklı seçim krizleri ortaya çıkabilir.

Basın ve medya da bu gibi mücbir sebeplerde yanıltıcı haber üretme maksatlı çalışmaya başlayacaktır.



Türkiye bakımından bunun denetimi ve önlenmesi, yalnızca yargı sistemi ile ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu tarafından yapılması yeterli gelmeyecektir.

Seçim sonuçları kesinleştikten sonra iş işten geçebileceğinden, fütürist dünyada insanın önce insana, sonra teknolojiye güvenebilmesi, ardından da gerekli girişim ve

regülasyonların devreye girmesi gerekebilir.

İlgili regülasyonların sürdürülebilmesi de günümüz dezenformasyon eylemlerine karşı adeta katalizör görevi görebilecektir. Bu görevi ise çağın güncel gereklerini teknolojiye adapte edebilen toplumların sağlayabileceği öngörülmektedir.

YZ'nın seçime etkisinde "deepfake" mühim bir yer kaplıyor:

Örneğin ülkemizdeki bir partide Büyükşehir Belediye Başkanı adayı bir kişinin, ses kayıtlarında para karşılığı adaylıktan çekilmemesi yönünde anlaştığı iddia edilmiş ve bu kişi de bu ses kayıtlarının sahte olduğunu ve itibarsızlaştırma şantajlarına maruz kaldığını öne sürmüştü.

Manipülasyon ve dezenformasyon riskine karşı alınabilecek etkili önlemlerden biri; seçmenlerin gerçek ile kurgu arasında sağlıklı bir fark yakalayabilmesi adına, sahte içeriklerin aldatıcılığı hususunda Yapay Zeka destekli güçlendirme tedbirlerinin alınması, seçmenin bu konuda eğitilip farkındalığının artırılmasıdır.

Şirketlerin, seçimlerde YZ kaynaklı aldatıcılığa karşı elini taşın altına koyması şart:

Seçmenlerin yapay zeka ile kandırılmaması adına Facebook ve Instagram'ın sahibi Meta; 2024 Haziran tarihli Avrupa parlamentosu seçimlerinde, YZ ile hazırlanan sahte içeriklerle mücadele için bir ekip kuracak.

Şirket Yapay Zeka yoluyla video, fotoğraf ve ses taklidi yapılması karşısında seçmenlere koruyucu tedbirler almayı vaat ediyor. Bazı uzmanlar ise bu planın etkisiz olduğunu ileri sürüyor.

Örneğin İngiltere İçişleri Bakanı Claverly de Times gazetesine verdiği demeçte, YZ ile üretilen sahte içeriklere karşı dikkatli olunması gerektiğini hatırlatmıştı.

Şirketin somut anlamda verebileceği destekte; Avrupa Birliği'ne özel bir seçim operasyonları Merkezi kurulacağı ve bu merkezin potansiyel tehditleri tespit edeceği, bu tespitin de uygulamalar ve teknolojiler genelinde gerçek zamanlı, dakik ve özel önlemler alınarak yapılması bekleniyor.

İlgili şirket desteği dışında başka şirketlerin destekleri de ve kamusal anlamda alınması gereken tedbirler de var:

Örneğin meta'nın Avrupa Birliği işlerinden sorumlu başkanı Pancini; sahtelik riski taşıyan paylaşımlarda

uyarı etiketinin ekleneceğini, böylelikle sahte paylaşımların öne çıkamayacağını söylüyor.

Meta'nın dışında OpenAI, Microsoft ve Adobe dahil 20 farklı şirket sahte YZ içerikleri ile mücadele merkezleri kurup seçmenlerin güvenilir resmi bilgileri bunu merkezler sayesinde ulaşabileceğini vaat ediyor.

Seçim süreci bir toplum dayanışmasına gerektirdiğinden, sadece şirketlerin tedbirleri yeterli olmayacak, tüm endüstrinin, hükümetin-muhalefetlerin ve sivil toplum örgütlerinin büyük çabaları, seçim güvenliğinin sağlanmasını kolaylaştıracaktır.

KAYNAKÇA:

1. Seçim ve Propaganda Süreçlerinde Yapay Zeka, Büyük Veri ve Algoritmaların Etkisi, 14 Mayıs 2023 Türkiye Genel Seçimi Örneği; Ali Murat Kınık, Vahdet Özkoçak
2. Artık Seçimleri Yapay Zeka Yapsın! ; Fütürist Ufuk, Ufuk Tarhan, dünya.com köşe yazısı
3. t24.com.tr/haber/ seçmenlerin- yapay-zeka- ile- kandırılmasını- engellemek- için – şirketler- ne- yapıyor, 1153622

TEKNOLOJİDE “NEURALINK” DEVRİ

AV. EDANUR AKINCI KARAŞ

Tesla ile SpaceX'in kurucusu, sosyal medya platformu X'in sahibi Elon Musk, insan beynini bilgisayara bağlamaya çalışan projesinde yeni bir aşamaya ulaştıklarını duyurdu.

Musk, bu amaçla kurduğu ve Mayıs 2023'te beyin çipi projesinin insanlar üzerinde denenmesine başlanması için ABD Gıda ve İlaç İdaresi'nden (FDA) onay alan “Neuralink” şirketine ait bir kablolu çipin ilk kez bir insanın beynine başarıyla yerleştirildiğini açıkladı. “X” üzerinden 30 Ocak'ta paylaştığı mesajında Musk, “Dün ilk kez bir insana Neuralink implantı takıldı. İlk sonuçlar umut verici oranda sinir uyarımı tespit edildiğini gösteriyor” paylaşımı yaparak, beyin çipi yerleştirilen hastanın sağlık durumunun iyi olduğunu da duyurmakla birlikte, daha sonra hastanın bilgisayar fare imlecini zihniyle hareket ettirebildiğini belirtti.

Geçtiğimiz perşembe günü ise Neuralink, felçli hastanın yalnızca zihin kontrolünü kullanarak satranç oynadığı bir video yayınladı.

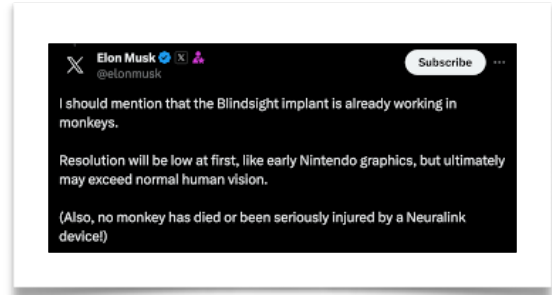


Musk, ilk Neuralink ürününün adının “Telepati” olduğunu belirterek, sadece

düşünerek telefon veya bilgisayarın ve bunlar aracılığıyla hemen her cihazın kontrolünü sağladığını aktardı.

İlk kullanıcıların uzuvlarını kullanma kabiliyetini kaybetmiş kişiler olacağını kaydeden Musk, konuşmanın devamında; “Stephen Hawking’in hızlı bir kâtip veya müzayedeciden daha hızlı iletişim kurabildiğini hayal edin” dedi.

Geçtiğimiz hafta ise şirket, “Blindsight” olarak adlandırılacağını belirttikleri yeni projelerinden bahsetti. Bu yeni ürünün maymunlarda görmeyi yeniden sağlayabileceğini; çözünürlüğün başlangıçta “erken dönem Nintendo grafikleri” gibi düşük olacağını ancak gelecekte normal insan görüşünü aşabileceğini belirtti.



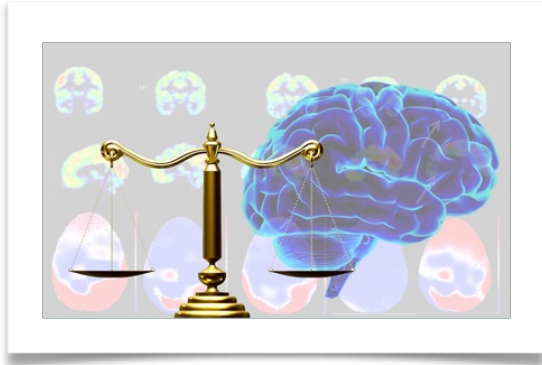
Uzun zamandır engelli hastaların yeniden hareket etmesini ve iletişim kurmasını sağlayabileceği beyin çipi ara yüzleri üzerinde çalışan Neuralink şirketi, görme yetisini yitiren insanların bu duyusunu geri kazanmalarını sağlamayı da hedeflemekte.

İnsanlığın geleceğini yapay zeka ile insan beyninin birleştiği bir gelecekte gören Musk, saç telinden daha ince sicimlere bağlı elektrotlarla beyin sinyallerini çözme girişimi olarak adlandırılan proje ile yakın gelecekte

konuşmaya ve dile bile gerek kalmayacağını iddia ediyor.

Musk'ın söz konusu projesini fazlasıyla ileri götürme hedefleri mevcut. Beynin karmaşık elektronik cihazları kontrol etmesini sağlayacak bir çip geliştirmek ve bunun sonucu olarak felçli insanların motor fonksiyonlarını yeniden kazanmasına ve Parkinson, demans ve Alzheimer gibi beyin bağlantılı hastalıkların tedavi edilmesine olanak tanımak; beyni yapay zeka ile birleştirmek istiyor.

Musk, projesi hakkında yaptığı başka bir açıklamada ise; insanın bilgisayarlar tarafından ele geçirilmemesi için tek çıkar yolun, bilgisayarların insan beyni ile birleşebileceği bir sistemin olması gerektiği iddiasında bulunmuştu.



Bildiğimiz gibi nöroloji, beyin, omurilik ve sinir sistemini inceleyen bilim dalı. İşin içinde insan beyni olunca bu alandaki bazı gelişmeler, özgür irade kavramıyla ilgili sorgulamaları derinleştiriyor. Örneğin bir şiddet davranışında bulunurken, "Bunu tamamen kendi seçimimizle mi yapıyoruz?", "Söz konusu implantlar hata verdi ve cezai ve/ veya hukuki bir sonuç ortaya çıkaran bir eylem oluşturdu. Cezai ve/ veya sorumluluğunuz olmalı mı?", şeklinde sorularla karşılaştığımızda, artık işin içine hukuk da giriyor. Çünkü 'kast' suçun unsurlarından biri ve verilecek cezayı etkiliyor ve bu konuların irdelendiği hukuk alanına "Nöro-Hukuk" adı veriliyor.

Yukarıda yer verdiğimiz tip sorular gerek bizim gerekse de ülkelerde geçerli hukuk alanları için ileride giderek daha merkezi bir yer teşkil etmekle birlikte; bu durumlarda, Nöro-Hukuk'un gelecekteki önemini bu tür vak'aların durumu belirleyecektir.

KAYNAKÇA:

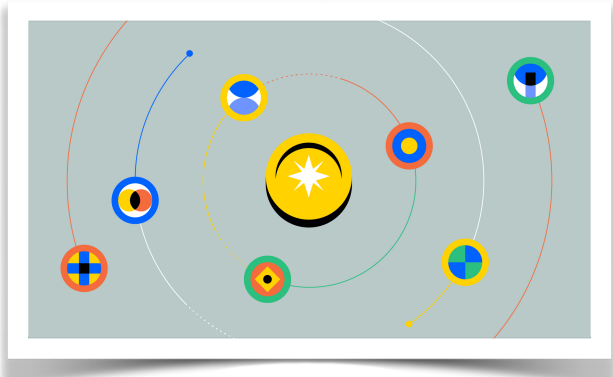
1. <https://www.bbc.com/turkce/articles/cp49dxl2lg1o>
2. <https://tr.euronews.com/2024/01/30/neuralinkin-ilk-kez-bir-insana-yerlestirildigini-duyurdugu-beyin-cipi-nasil-calisiyor>
3. <https://www.sabah.com.tr/yasam/insan-beyninin-cip-takildi-6807087#:~:text=Neuralink%2C%20May%C4%B1s%202023'te%20beyin,ba%C5%9Far%C4%B1yla%20yorumlayarak%20cihazlara%20aktard%C4%B1%C4%9F%C4%B1%20kaydedilmi%C5%9Fti>
4. <https://analyticsindiamag.com/after-neuralink-elon-musk-to-start-blindsight-implant-to-cure-blindness/>
5. <https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/us-lawmaker-seeks-answers-fda-inspection-musks-neuralink-2024-03-26/>
6. <https://acikradyo.com.tr/acik-bilinc/beyin-implantlari-ve-noro-hukukun-gelecegi>
7. <https://eksisozluk.com/noro-hukuk-6354490>

SEMI-FUNGIBLE TOKEN NEDİR?

AV. İREM NALBANT

Kripto para birimlerinin ve blokzincir teknolojisinin hızla evrimleşmesiyle birlikte, yeni ve heyecan verici dijital varlık sınıfları ortaya çıkmaktadır. Bu varlık sınıflarından biri de Yarı-Misli Tokenler (semi-fungible token-SFT) olarak bilinmektedir.

Blokzincir sisteminde dijital olarak transfer edilebilen varlıklara "token (jeton)" denilmektedir. Token, herhangi bir ürünü, hizmeti ya da değeri temsil etmek amacıyla oluşturulabilmektedir. Tokenin temsil ettiği ürün, hizmet veya değer türüne göre, token'ın teknik ve hukuki altyapısı da değişmektedir.



Fiziki varlığı bulunmayan ve yalnızca blokzincirdeki bir program kodundan oluşan token'ların eşya olarak vasıflandırılmasının ya da eşya hukukuna dair kuralların uygulanmasının mümkün olup olmadığı tartışılmaktadır. Eşya kavramına dair tartışmalar devam ederken, "tokenizasyon" olarak adlandırılan ve fiziki nesnelerin dijital alanda temsilini öngören yeni bir kavram daha ortaya çıkmıştır.

Öyle ki, son zamanlarda oldukça dikkat çeken NFT kavramı burada devreye

girmektedir. Non-fungible token olarak isimlendirilen NFT'ler, hukukta misli olmayan eşya olarak nitelediğimiz cismani varlıkları temsil etmek ve o eşyaların sahiplik vb. haklarını edinmekte kullanılmaktadır.

SFT'ler ise; hem herhangi bir coin gibi takas edilebilir/misli nitelikte olabilmesi, hem de NFT'ler gibi eşsiz, türetilemez, misli olmayan özellikteki NFT'elre dönüşebilmeleriyle dikkat çekicidir.

Yarı Değiştirilebilir Tokenler (SFT'ler), başlangıçta misli olarak işlem görürler ve diğer tokenlarla aynı şekilde takas edilebilirler. Bir SFT, maddi değere sahip bir hediye kartını temsil edebilir. Ancak, bir olay veya koşul gerçekleştiğinde, Örneğin, bu hediye kartı kullanıldığında veya belirli bir süre sonunda geçerliliğini yitirdiğinde, yapısındaki akıllı sözleşmenin aktif hale gelmesi ile bu SFT artık misli olmayan bir formata dönüşür. bu kartı temsil eden SFT artık değiştirilemez hale gelir. Bu durumda, token artık parçalara ayrılamaz veya başka tokenlarla takas edilemez hale gelir. Veya bir konser bileti, konsere giriş yapıldıktan sonra herhangi bir kişiye ait olabilecek şekilde takas edilebilir. Ancak konserin başlaması yahut etkinliğe katılması halinde token artık NFT haline gelebilir.

SFT'lerin kullanım alanları oldukça geniş ve çeşitli endüstrilerde önemli fırsatlar sunmaktadır. Finansal uygulamalarda, SFT'ler farklı varlık türlerini temsil etmek için kullanılabilir ve yatırım fonlarının tokenleştirilmesine

olanak tanır. Örneğin, bir gayrimenkul fonu SFT'ler aracılığıyla temsil edilebilir ve yatırımcılar bu tokenler aracılığıyla gayrimenkul portföyüne yatırım yapabilirler.

Oyun endüstrisinde ise, SFT'ler oyun içi öğelerin ve varlıkların temsili için kullanılabilir. Diyelim ki bir sanal gerçeklik oyununda, oyuncular bir dizi özel eşyaya erişmek için SFT'ler kullanıyorlar. Bu özel eşyalar, oyuncuların oyun içindeki ilerlemelerine ve başarılarına göre kazanılan ödüller olabilir. Başlangıçta bu özel eşyalar değiştirilebilir bir şekilde temsil edilir ve oyuncular bu tokenleri diğer oyuncularla takas edebilirler. Ancak, bir oyuncu bir ödülü kazandığında ve bu özel eşyaya erişim hakkını kullanarak tokeni kullanırsa, bu token artık değiştirilemez hale gelir ve başka oyuncularla takas edilemez hale gelir.

SFT'lerin ne zaman değiştirilemez hale geldiği ve bu durumun yasal sonuçları dikkate alınmalıdır. Örneğin, bir SFT'nin değiştirilemez hale geldiğinde, bu tokenin mülkiyet hakları nasıl etkilenir? Bu sorunun cevabı, SFT'lerin hukuki çerçevesinin belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Bu nedenle, cismani bir nitelikte olmaması ve maddi bir değer ihtiva etmemesi gibi nedenlerle eşya olarak nitelenmemesi, tokenların kullanım amaçları ve sağladıkları haklar bakımından sorun ihtiva eder. Alman Federal Mahkemesinin, internet alan adlarının eşya hukuku bağlamında değerlendirilmesi karşısında NFT ve SFT gibi dijital varlıkların da eşya hukuku bağlamında değerlendirilebileceği görüşüne katılıyoruz. Nitekim bu dijital varlıklar, klasik anlamda eşya kabul ettiğimiz varlıkların dijital evrendeki

izdüşümü olarak kullanıldıklarından, şüphesiz o eşyadan doğan hakların da izdüşümüne sahip olmalıdırlar.

KAYNAKÇA:

1. EŞYA KAVRAMINI YENİDEN DÜŞÜNMEK:
NFT'LERİN EŞYA NİTELİĞİ VE EŞYA HUKUKU
BAKIMINDAN GELECEĞİ ÜZERİNE BİR
İNCELEME DR. ÖĞR. ÜYESİ NUMAN TEKELİOĞLU

İNSAN KAYNAKLARINDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM: HUKUKİ BOYUTLARI

AV. HİLAL KARAKAŞ EKER

Günümüz iş dünyasında, teknolojinin hızla ilerlemesi ve dijitalleşme trendi, işletmeleri insan kaynakları yönetiminde yeni yollar aramaya yöneltmektedir. Bu dönüşüm, işletmelerin verimliliğini arttırmasının yanı sıra çalışan deneyimini iyileştirme potansiyeli sunmaktadır. Ancak, insan kaynakları süreçlerindeki bu dönüşümün göz ardı edilen bir yönü vardır: hukuki boyut. İnsan kaynakları alanındaki dijital dönüşüm, sadece işletmelere teknolojik yenilikler getirmekle kalmaz, aynı zamanda hukuki ilkelerin ve yasal düzenlemelerin dikkate alınması gerektiğini vurgular.

Dijitalleşme sürecinde, işletmeler, çalışanlarla ilgili kişisel verileri toplamak, işlemek ve saklamak durumunda kalırlar. Bu süreçte gizlilik ve veri güvenliği gibi önemli hukuki konular ortaya çıkar. Veri hukuku düzenlemeleri (KVKK) çalışanların kişisel verilerinin nasıl toplanıp kullanılacağına ve işlenip saklanacağına ilişkin kurallar getirmektedir. Ayrıca, işe alım süreçlerinde adalet ve eşitlik ilkesinin korunması, çalışan verilerinin doğru ve adil şekilde kullanılması da önemlidir.

Bununla birlikte, insan kaynakları süreçlerinde dijital dönüşümün bir parçası, geleneksel bordro imzalama gibi imzalama süreçlerinin de dijital platformlara taşınmasıdır. Dijital imza, elektronik imza, biyometrik imza türleri, çalışanların iş sözleşmelerini, bordrolarını elektronik olarak imzalamalarını ve onaylamalarını sağlayarak işletmelere zaman ve kaynak tasarrufu sağlar. Ancak, dijital ve elektronik imza süreçlerinin de hukuka uygun olması sağlanmalıdır.

Bu nedenle, işletmelerin insan kaynakları süreçlerinde dijitalleşme stratejilerini belirlerken, hukuki açıdan da uygunluğu göz önünde bulundurmaları kritik öneme sahiptir. Bu yazıda, insan kaynakları yönetiminin dijitalleşmesi süreçlerinin hukuki boyutunu kısaca ele alacağım.



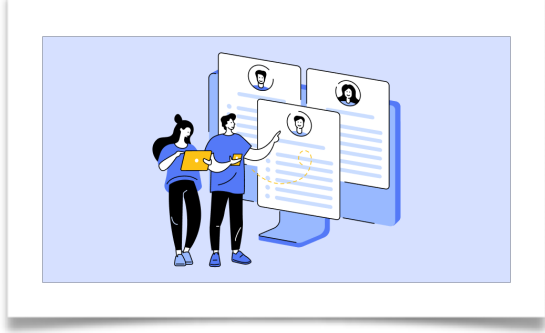
İnsan kaynakları yönetimi, işletmelerin çalışanlarla ilgili verileri toplaması, işlemesi ve saklaması ve gerektiği zamanlarda aktarılması süreçlerini içerir. Bu süreçlerde çalışan verilerinin gizliliği ve güvenliği gibi hassas konular ortaya çıkar. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda yer alan kurallara uyulması gerekir. Kapsamlı bir veri koruma politikası ve aydınlatma metinlerinin hazırlanması, imzalama süreçlerinde biyometrik imza kullanılıyorsa, biyometrik imzanın özel nitelikli veri olması sebebiyle şartları varsa açık rıza alınması, veri imha politikalarının düzenlenmesi gibi Kanun'da yer alan kurallara uyulması gerekir. Bu kurallar geleneksel İK yönetimlerinde uygulanması gereken kurallar olmakla beraber, bunlara ek olarak süreçlerin dijital ortamda yürütülmesi durumunda dikkat edilmesi gereken unsurlar da vardır. Bilişim sistemleri üzerinde elde edilen, işlenen ve saklanan verilerin güvenliğinin sağlanması, verilere erişimin kısıtlanması (yetki matrisi oluşturulması, bir çalışanın verisine başka bir çalışanın erişmesinin önlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması), dijital ortam sunucuları yurtdışında ise, yurtdışına veri aktarım koşullarına uyum sağlanması gibi hususlara da dikkat edilmelidir.

İşe alım süreçlerinde ve iş akdi boyunca adil ve eşitlikçi

uygulamaların sağlanması önemlidir. Dijital dönüşümle birlikte, işe alım süreçleri genellikle otomatikleştirilmiş veya yapay zeka destekli sistemler aracılığıyla gerçekleştirilir. Ancak, bu sistemlerin tarafsız ve ayrımcılık yapmayan bir şekilde tasarlanması ve işletilmesi gerekmektedir. Aksi halde, cinsiyet, ırk, yaş veya diğer korunan özelliklere dayalı ayrımcılık iddialarıyla karşılaşılabilir. İşte bu nedenle, işe alım süreçlerinde kullanılan algoritmaların ve yapay zeka sistemlerinin tasarımı ve kullanımı sırasında dikkatli bir hukuki değerlendirme yapılmalı ve süreçlerin adil ve eşitlikçi olduğundan emin olunmalıdır.

Öte yandan, dijital dönüşüm sürecinde işletmelerin geleneksel imzalama süreçlerini dijitalleştirmeleri sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. İmza unsurunun dijital süreçlere aktarılmasında hukuki düzenlemeler dikkate alınmalıdır. 4857 sayılı İş kanunu 8. Maddesinde; süresi bir yıl ve daha fazla olan iş sözleşmelerinin yazılı şekilde yapılması zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır. Belirsiz süreli sözleşmeler bakımından yazılı bir şekil şartı yoktur. Sözlü şekilde de yapılabilir fakat ispat açısından yazılı olmasında fayda vardır. Ücret Bordrolarını düzenleyen özel düzenleme 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 102.maddesinde yer alır.

İlgili madde işverenler tarafından ibraz edilen ücret bordrolarında sigortalının imzasının bulunmasının zorunlu olduğunu düzenlerken, 2. Fıkrasında, makbuz karşılığında veya banka kanalıyla yapılan ödemelerde bordroların imza şartına bir istisna getirilmiştir.



6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu 14. Madde'sindeki düzenlemeye baktığımızda ilgili madde "yazılı şekilde yapılması öngörülen sözleşmelerde borç altına girenlerin imzalarının bulunmasının zorunlu olduğunu" düzenler. İmza unsuru için bir şekil şartı var mıdır diye sorarsak devamı olan 15. Maddede; "imzanın, borç altına girenlerin el yazısıyla atılmasının zorunlu olduğunun" düzenlendiğini görürüz. Aynı kanunun 2. Fıkrasında Güvenli elektronik imzanın da, el yazısıyla atılmış imzanın bütün hukuki sonuçlarını doğuracağı düzenlenmiştir. O halde insan kaynakları süreçlerinde yazılı olarak düzenlenmesi emredici hüküm niteliğinde olan belgeler açısından imza şartını ihtiva etmesi ve imzanın da el yazısıyla veya güvenli

elektronik imza ile atılması gerektiği sonucuna ulaşıyoruz.

Bordroların çalışanlar tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanması, geleneksel imzalı bordrolarla eşdeğer bir belge olarak nitelendirilmesi bakımından geçerlidir. Fakat işveren tarafından tüm çalışanlara, ki çalışan giriş çıkışların yoğun olduğu ve çalışan sayısının çok olduğu işyerleri açısından güvenli elektronik imza alınması ekstra bir iş yükü ve maliyet olacaktır. Süreçlerin dijitalleşmesindeki ana motivasyonu ve faydayı engelleyecektir.

Güvenli Elektronik İmza'nın değiştirilemezlik, bütünlük ve doğruluk gibi işlevlerini yerine getiren "zaman damgası" ile (özellikle TUBİTAK damgalı olmasının sağladığı güvence daha fazladır) loglama yapan dijital imza yazılımları bulunuyor. İşverenler, bu yazılımlar sayesinde çalışanların bordrolarını özel kullanıcı hesaplarına göndermekte, çalışanlar bordro içeriğini incelemekte var ise itirazı bunu belirterek imzalayabilmektedir. Her bir işlem ayrı ayrı zaman damgalı olarak kaydedilebilmekte, hangi çalışanın hangi IP adresinden, hangi tarih ve saatte bordroyu incelediğini ve onayladığı takip edilebilmektedir.

Bu noktada işverenlerin zihninde oluşan soru şu; elektronik imza ya da el ile atılan imza ile bordolar

imzalanmadığında, bordroların hukuki geçerliliği var mı? Bordroların geçerliliğini ispat edebilir miyim?

Bahsettiğim gibi, bordronun hukukten geçerli bir belge olması için bordronun işçi tarafından imzalanmasına gerek yoktur. Ancak, imza uyuşmazlık halinde ispat açısından kesin delil-takdiri delil ayırımında anlam ifade eder. İşçinin imzasını taşıyan bordro sahteliği ispat edilinceye kadar kesin delil niteliğindedir. Bordrolarda imza olmaması durumunda, fazla mesai yaptığını ve-veya ücretinin ödenmediğini iddia eden çalışan, her türlü delille, genellikle de tanıkla iddiasını ispat edebilecektir.

Bu kısımda bahsetmek yarar var. TBK 15. Madde'de "el yazısıyla atılan imza" kavramının kullanıldığı fakat el yazısıyla atılan imzanın hangi ortama hangi araçlar kullanılarak atılacağına dair herhangi bir düzenleme mevcut değildir. Böyle bir tespitin yapılmaması kanun koyucunun teknoloji nötr yaklaşım benimsediğini gösterir. Teknolojinin gelişmesiyle artık kağıt üzerine kalem kullanılarak imza atmanın yerini, elektronik ortamdaki belgeye, elektronik mecralarda el yazısıyla imza atmak mümkündür. Bu gün itibarıyla Yüksek Mahkeme kararları açısından verilmiş olumsuz bir karar yoktur. Gelişen teknoloji ve teknolojinin kullanımının

yaygınlaşması ile birlikte Yargı kararlarının da delil gücü bakımından oldukça güçlü olan bu tarz teknolojik ilerlemelerin önünü açacak kararlar vereceğini umuyorum.

Sonuç olarak, dijitalleşmenin insan kaynakları yönetimindeki rolü giderek artmaktadır. İşletmeler, izin talepleri, bordro yönetimi ve diğer İK süreçlerini dijital platformlara taşıyarak verimliliklerini artırmakta ve çalışanların memnuniyetini sağlamaktadır. Ancak, bu dijitalleşme sürecinde hukuki uyumluluk ve veri güvenliği gibi konular da göz ardı edilmemelidir. Ayrıca, yapay zeka ve otomasyon gibi yeni teknolojilerin kullanımıyla ilgili etik ve adil uygulamalar da göz önünde bulundurulmalıdır.

GAYRİMENKUL VE MENKUL KIYMET FONLARININ DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ

AV. ELİF ŞUARA GÜNGÖR

Geleneksel finans ve yatırımların dönüşümüne şahit olduğumuz daha verimli ve elverişli olduğu bir çağa doğru ilerliyoruz.

Geleneksel finansal ürünlerin dijitalleşme yoluyla yatırım stratejilerinin temelden ve sil baştan tanımlayabilecek daha geniş bir eğilimin sinyali veriliyor: **Gerçek Dünya Varlıklarının (RWA) tokenizasyonunun yükselişi!**



Tahvillerden hisse senetlerine, gayrimenkul ve kültürel varlıklara kadar çeşitli varlıkların haklarını blockchain tabanlı dijital tokenlara dönüştürülmesi odaklı bu yenilik, geleneksel olarak erişilemeyen yatırım yollarını demokratikleştirmeyi amaçlayan gelişmiş likidite, mülkiyet kanıtı ve şeffaflık vaat etmektedir.

Bu evrimleşme, Ethereum blockchain üzerinde ihraç edilen ilk tokenize fonu olan **gayrimenkul tokenizasyonu**dur. Emlak yatırımını yeniden tanımlamayı vaat eden bu sistem; menkul kıymet ve hizmet tokenlarının kullanımı yoluyla tokenizasyon ağı kurarak; piyasa

likiditesini ve erişilebilirliğini arttırmayı, fon üzerinden **kısmi mülkiyeti (paylı mülkiyet)** mümkün kılmayı ve gayrimenkul yatırımına yeni bir akışkanlık ve esneklik düzeyi getirmeyi amaçlamaktadır.

Menkul Kıymet Tokeni Nedir?

Blockchain ağı üzerinde piyasaya sürülen bir menkul kıymet tokeni, harici bir kurum veya varlık üzerinde belirli bir hisse sahibi olunduğunu ifade eder.

Menkul kıymet tokenleri, gerçek dünya varlıklarındaki mülkiyeti ifade etmektedir. Menkul kıymet tokenlerinin **gayrimenkul tokenizasyonu ağına dahil olarak**, tokenize edilmiş mülk paylarının alınıp satılmasına olanak tanımaktadır. Bu noktada gelir yaratma ve varlık değeri artışı için fırsatlar yaratmaktadır. Bu yaklaşım, piyasa likiditesini önemli ölçüde artırmakla, dinamik yatırım stratejilerini kolaylaştırıcı ve yatırımcı çevresini genişletici bir rol üstlenmektedir.

Güvenilirlik ve Şeffaflık

Bu düzlemde sahip olduğunuz menkul kıymet, ethereum blockchain ağı üzerinde yani akıllı sözleşme kapsamında bir yatırım kontratı mahiyetinde işlem görmektedir. Bu noktada yapılan fonlama faaliyeti daha şeffaf ve güvenilir bir sistemde işlem görmektedir.

Bölünebilirlik

Gayrimenkuller tokenleştirildiklerinde paylı mülkiyete tabi olarak bölünebilirler. Piyasa koşullarında yatırım yapması mümkün olmayan yatırımcılar bile bu gayrimenkullere yatırım yapabilirler. Örnek vermek gerekirse 1 milyon ABD doları değerindeki bir ev, 1.000 parçaya bölünebilir ve bu da her bir parçanın 1.000 ABD doları olduğu anlamına gelir. Bu da söz konusu esere yatırımı çok daha erişilebilir kılmaktadır.

SONUÇ:

Finansal Kurumlar, menkul kıymet tokenizasyonu ağıyla beraber ciddi anlamda dijital bir evrimleşme yaşayabilir. Gelecekte geleneksel fon sistemlerinin yerini blockchain tabanlı token sistemi alabilir. Bu durum da geleneksel ile yenilikçi yani kripto varlık sektörlerinin birleşimine olanak sağlayabilir.

KAYNAK:Forbes

IP(INTERNET PROTOKOL) ADRESLERİNİN CEZAYARGILAMASINDAKİ DELİL DEĞERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

AV. RAMAZAN ALTINIŞIK

A. Giriş

Ağa bağlı bir cihaza atanan IP adresi(internet protokol), cihazın adeta internet ortamındaki “parmak izi” işlevini görür ve internet ortamında işlenen suçlarda failin tespiti noktasında yüksek bir delil değerine sahiptir.

Ancak son zamanlarda “IPV4” sisteminin ortaya çıkışı, “VPN- proxy” ve NAT(Network Adress Translation) gibi uygulamalar sayesinde aynı IP adresinin başka cihazlara tahsis edilmesi, IP adreslerinin ceza yargılamasındaki delil değeri konusunda ciddi tartışmaları ortaya çıkarmıştır.

Bununla birlikte son zamanlarda sosyal medya platformlarında işlenen çeşitli suçlardan dolayı failin tespitinde ilgili log kayıtlarının temini için ana merkeze yazılan yazılarda, yasal sürenin geçtiğinden bahisle ilgili kayıtlar yetkili makamlara gönderilememektedir.

Bu durumda maddi gerçeğin şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkarılabilmesi için ilgili log kayıtlarının adli istinabe işletilmeksizin temin edilmesi halinde delilin hukuka aykırılığı ve yasal savunma kavramları gündeme gelmektedir.

Bu yazımızda ise genel olarak IP

adresinin ceza yargılamasındaki delil değerine ve IPadresinin adli istinabe işletilmeksizin elde edilmesi halinin hukuka aykırı delil durumuna değinilecektir.

B. IP adresi kavramı ve çeşitli IP adresi türleri

Öncelikle yargı kararlarında adından sıklıkla söz ettiren ‘IP adresi hakkında kısaca değinmek gerekir.Ip adresleri, tıpkı araçların trafikteki plakaları gibi ağa bağlı cihazların internete açıldıklarında birbirleriyle iletişime geçerken kullandıkları adres sistemidir.

Ip adreslerinin port giriş numaraları ise ağa bağlı bir cihazın aynı anda aynı IP adresinden farklı program ve sitelere erişimini sağlayabilmesi için kullanılan giriş- çıkışnumaralarıdır

C. IP adresinin Tek Başına Delil Değeri

İnternet ortamında işlenen suçlarda IP adresinin delil değeri konusunda Yargıtay uygulaması “statik ve dinamik IP adresi” ayırımına gitmektedir.

Statik IP adresleri, ilgili abonenin isteği üzerine internet erişim sağlayıcıları tarafından verilen bir IP adresi olup burada cihazın IP adresi sabittir. Yani cihazın farklı

girişlerde farklı IP adreslerini alması gibi bir durum söz konusu değildir.

Dinamik IP adresi ise ağa bağlı bir cihazın her girişte farklı IP adreslerini almasıdır.

Konu Hakkında aşağıdaki yargıtay kararının aşağıdaki alıntısı bizlere yardımcı olabilir.

Bir IP adresi, bir cihaza geçici bir süre için atanabileceği gibi, o cihaza daimi bir IP adresi verilmesi de mümkündür. Diğer bir anlatımla statik (durağan) ve dinamik (değişken) olarak üzere iki tip IP adresi bulunmaktadır.

Evlerde kullanılan ADSL mode-minde de benzer uygulama mevcut olup servis sağlayıcısından statik IP adresi alınması mümkündür. (YARGITAY 8. CEZA DAİRESİ 2013/4668 E. , 2014/9860 K.)

D. Yetkili Makamlarca IP Adreslerinin Elde Edilmesi Sorunu

İnternet ortamında işlenen suçlarda adli makamlarca IP adresinin tespit edilmesi çeşitli zorlukları doğurmaktadır.

Öncelikle çeşitli sosyal medya platformlarında işlenen suçlarda, suça konu içeriğin yayınlandığı cihazın IP adresleri ve ilgili kayıtları sosyal medyanın faaliyet merkezindeki sunucularında tutulmaktadır.

Bu kuruluşların faaliyet merkezleri ise genel olarak Amerika Birleşik Devletleri olup söz konusu kayıtları saklama yükümlülüğü konusunda

Amerikan Yasaları uygulanmaktadır.

Konu hakkında aşağıdaki yargıtay kararından örnek verilebilir.

“Özel hayatın gizliliğini ihlal suçundan sanığın beraatine ilişkin hüküm, katılan tarafından temyiz edilmekle, dosya incelenerek gereği düşünüldü:

Sanığın, internette tanıştığı ve bir süre arkadaşlık yürüterek ayrıldığı katılan adına internette facebook isimli sosyal paylaşım sitesinde üye profil sayfası oluşturarak katılana ait özel fotoğrafları yayımladığı iddiasıyla açılan kamu davasında, sanığın, atılı suçu inkara yönelik savunması,... şirketinin cevabi yazısında, sanığa ait elektronik posta adresleri ile ilgili facebook hesabına erişim yapıldığına ilişkin IP bilgisinin tespit edilemediğinin belirtilmesi ile Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün İnternet Ortamında İşlenen Suçlarda Uluslararası Ceza İstinabe İşlemlerine ilişkin yazısına göre, google, yahoo, facebook, skype, hotmail, twitter, youtube gibi internet ortamında yaygın olarak kullanılan yersağlayıcı firmaların merkezinin Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunduğu, ABD mevzuatına göre, internet ortamında işlenen suçlara ilişkin trafik bilgileri, yer sağlayıcılar veya erişim sağlayıcılar tarafından 90 gün süreyle saklandığı, bu süre içinde resmi otoritelerce başvurulduğunda anılan saklama süresine 90 gün daha ilave edildiği belirtilmiş olmakla, aradan geçen süre nedeniyle facebook sosyal

paylaşım sitesinde üye profili oluşturarak fotoğraf yüklemesi yapan bilgisayara ait IP bilgilerinin tespitinin mümkün olmaması karşısında; sanığa atılı suç sabit olmadığından beraatine karar verilmesinde isabetsizlik görülmemiştir.” (Yargıtay 12. Ceza Dairesi 2014/1811 E. , 2014/17258 K.)

Belirtelim, muhatap yurtdışı merkezli ve Türkiye temsilciği yok ise IP numarasının tespiti ancak “Uluslararası Adli İstinabe” yoluyla mümkündür.

Bununla bir- likte ABD merkezli sosyal ağlar (Facebook, Twitter, YouTube), sınırlı bazı suçlar dışında istinabe yoluyla trafik bilgi taleplerini karşılamamaktadır. Örneğin Facebook, çocuk pornosu, intihar vakaları, öldürme gibi suçlar dışında bilgi paylaşımına yanaşmamaktadır.

Söz gelimi hakaret suçu konulu soruşturmalar da yapılan istinabelerde olumlu sonuç alınamamaktadır.

Bu sebeple uygulamada şirket merkezinin yurt dışında olduğu ve delile ulaşmanın mümkün olmadığı gerekçe gösterilerek takipsizlik kararı verildiği gibi mahkûmiyeti gerektirir delil elde edilmediği gerekçesiyle beraat kararı da verilebilmektedir.

D.2. Adli İstinabe İşletilmeksizin Delilin Elde Edilmesi Hali

Bu noktada gündeme gelecek

tartışmalı husus; söz konusu kayıtların müşteki ya da bir başka kişi tarafından, adli istinabe uygulanmaksızın elde edilmesi halinde delilin hukuka aykırı olması ve buna karşın delilin yargılamada kullanılması durumudur.

Bu durumda ortada kanaatimizce hukuka aykırı delil durumu vardır ve bu delilin yargılamada kullanılması çeşitli bir takım tartışmaları içerebilir.

Yukarıda ifade edildiği üzere; özellikle sosyal medya kanallarında işlenen pek çok

suçlarda; ya yasal sürenin geçtiğinden ya da çeşitli diğer sebeplerden ötürü faaliyet merkezinden ilgili kayıtlar alınamamaktadır.

Peki müştekinin herhangi bir yol ile bu kayıtları elde etmesi halinde bu delil yargılamada kullanılabilecek midir ?

Öncelikle değinmemiz gereken konu “Ceza Yargılamalarında Hukuka Aykırı Delil” konusudur.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 38. maddesi, hukuka aykırı olarak elde edilmiş delilin yargılamada kullanılamayacağına hükmetmiştir.

Buna göre ceza yargılamalarında kullanılan delilin hukuka aykırı olması halinde sözkonusu delil ispata elverişli olsa bile yargılamada kullanılamayacak olup bu ilkeye 'zehirli ağacın meyvesi' adı verilir.

E. Delillerin Elde Edilmesi Ve Yasal Savunma

Yukarıda anlattığımız üzere ceza yargılamalarında hukuka aykırı yöntemle elde edilen deliller, içeriği doğru olsa bile, yargılamada hükme esas alınamayacaktır.

Ancak bazı durumlarda Yargıtay bu ilkeyi o kadar katı olarak uygulamamaktadır.

Özellikle telefon üzerinden işlenen hakaret ve tehdit gibi suçlarda; mağdurun ses kaydı olarak yargılamada delil olarak ileri sürülmesini Yargıtay 'yasal savunma ve somut adalet' ilkeleri çerçevesinde değerlendirmektedir.

Peki aynı değerlendirmeyi, internet ortamında işlenen suçlarda, mağdurun herhangi bir vasıta ile IP adresi ve log kayıtlarını elde etmesi halinde söyleyebilir miyiz ?

Yani kendisine karşı sosyal medya platformunda hakaret suçuna maruz kalan mağdurun, açılan ceza yargılamasında kendi çabasıyla (siber güvenlik uzmanı, bürokrasi) suça ilişkin IP adresi, port numarası, log kayıtları vb. kayıtları elde edip mahkemeye sunması halinde, mahkeme bu delilleri, yasal savunma ve somut adalet ilkeleri çerçevesinde, değerlendirmeye alacak mıdır, yoksa Anayasa madde 38 uyarınca hükme esas alınmasını reddedecek midir ?

Bu konuda Yargıtayın yasal savunma ve somut adalet konuları hakkındaki kararının incelenmesi gerekir.

Yasal savunma, 5237 sayılı TCY'nın 25/1. maddesinde; "Gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olan hak-sız bir saldırıyı o anda hal ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez" şeklinde düzenlenmiştir.

765 sayılı TCY sadece "nefs ve ırz"ı **savunmaya** değecek nitelikte değerler olarak kabul ederken, 5237 sayılı TCY, kişinin kendisinin veya başkasının **yasal savunma** ile korunabilecek her türlü hakkını bu kapsama dahil etmiştir.

Gerek öğretide, gerekse yerleşmiş yargısal kararlarda vurgulandığı üzere; 765 sayılı TCY'nın 49/2. ve 5237 sayılı TCY'nın 25/1. maddelerinde düzenlenen ve **hukuka** uygunluk nedenlerinden birini oluşturan **yasal savunma**, **hukuka aykırılığı** ortadan kaldırmakta ve bu nedenle de eylemi suç olmaktan çıkarmaktadır.

Bir olayda **yasal savunmanın** oluştuğunun kabul edilebilmesi için saldırıya ve **savunmaya** ilişkin koşulların birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

1. Saldırıya ilişkin koşullar:

a) Bir saldırı bulunmalıdır. Saldırının var olmasını geniş olarak anlamak, başlayacağı muhakkak olan ve

başladığı takdirde savunmayı olanaksız kılacak veya güç hale getirecek bir saldırıyı başlatmış, keza bitmiş olmasına rağmen tekrarından korkulan bir saldırıyı da henüz sona ermemiş saymak zorunludur.

b) Bu saldırı haksız olmalıdır.

c) Saldırı yasal savunma ile korunabilecek bir hakka yönelik olmalıdır. Bu hakkın, kişinin kendisine veya bir başkasına ait olması arasında fark yoktur.

d) Saldırı ile savunma eşzamanlı bulunmalıdır.

2. Savunmaya ilişkin koşullar:

a) Savunma zorunlu olmalıdır.

Zorunluluk ile kastedilen husus, failin kendisine veya başkasına ait bir hakkı koruyabilmesi için savunmadan başka olanağın bulunmamasıdır.

b) Savunma saldırıya karşı olmalıdır.

c) Saldırı ile savunma arasında oran bulunmalıdır.

(Ceza Genel Kurulu 2008/1-201 E. , 2009/81 K.)

Yargıtay kararı uyarınca bir eylemin yasal savunma kapsamında bulunabilmesi için gerçekleşen ya da gerçekleşeceği muhakkak olan bir saldırının olması ve bu saldırının bir kişinin hakkına yönelik olması gerekir.

Yukarıda verdiğimiz örnek kanaatimizce yasal savunma kapsamına girmemektedir. Zira ceza yargılamasında maddi gerçeğin ortaya çıkarılması, bir kişiye verilmiş hak olmayıp ceza yargılamasının temel ilkelerinden birisidir.

Yine bununla birlikte olayımızda gerçekleşen ya da gerçekleşmesi muhakkak olan bir saldırı olmadığından, yargılama aşamasında mağdurun suça ilişkin log kayıtlarını kendisi tespit ettirerek delil olarak ileri sürmesi delilin hukuka aykırılığını ortadan kaldırmayacaktır.

F. SONUÇ

Son zamanlarda internet ortamında işlenen suçların artışıyla birlikte, IP adresi ve log kayıtlarının tespiti önemli bir hale gelmiştir.

Gerek ülkemizde gerekse dünyada internet kullanımının artışıyla birlikte ağa bağlı cihazlara atanacak IP adres sayısı yeterli gelmediğinden NAT uygulaması sayesinde aynı saniyede pek çok farklı cihaza IP adres atamaları yapılmaktadır.

Bu durum IP adresinin delil değerini düşürmektedir ve yargıtay kararlarına göre port giriş numarası, gün-ay-tarih ve saat değerlerinin girilmesi gereklidir.

Ancak yukarıdaki yargıtay kararında da bahsedildiği üzere Statik IP adresi, ağa bağlı cihazın sürekli kullandığı bir IP adresi durumunda olup burada sadece gün tarihinin verilmesi yeterlidir.

İnternet ortamında işlenen suçlarda IP adreslerinin tespit edilmesi için genel olarak adli istinabe hükümleri işletilmektedir.

Ancak pek çok sosyal medya kuruluşunun faaliyet merkezi yurtdışında olup faaliyet merkezine yazılan adli istinabe yazılarından olumlu dönüş alınamamaktadır.

Bu durumda adli istinabe işletilmeksizin mağdurun kendi çabalarıyla IP adresi ve log kayıtlarını tespit ettirerek yargılamada ileri sürmesi halinde mahkeme bu kayıtları delil olarak değerlendirebilecek midir ?

Bu konu henüz yargı kararlarına taşınmamış olup kanaatimizce burada mahkemenin söz konusu delilleri yargılamada hükme esas almaması gerekir.